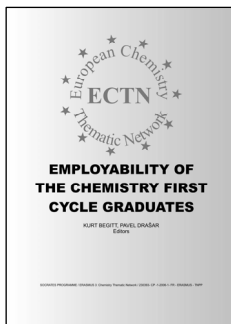

Vyhledky chemických bakalářů na možnost zaměstnání

Vyhledky nových bakalářů na možnost zaměstnání („zaměstnatelnost“) jsou v současné době předmětem soustředěného studia řady institucí a organizací. Dne 23. června 2009 uzavřelo státní závěrečnou zkouškou a obhajobou bakalářské práce své bakalářské studium na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze prvních 12 absolventů bakalářského studia chemie nosoucího prestižní známku kvality „Eurobakalář“. Taková známka kvality může v budoucnosti znamenat mnoho nejen pro další studium, ale i pro možnost vstupu na trh práce.

Zámka kvality Eurobakalář, nebo též obecně „EuroLabel“, je vstupenkou do přijímacího řízení na všech univerzitách, které takovou známku již mají. Dosud bylo uděleno 48 známek „Eurobachelor“ a 24 „Euromaster“ 39 institucím a 3 univerzitním konsorciím ze 16 evropských zemí. Zámka znamená, že absolvent studia s touto známkou z cizí univerzity musí být podle podepsané dohody brán do

přijímacího řízení stejně, jako absolvent podobného studia na univerzitě domácí. V České republice se touto známkou kvality honosí pouze studijní obory na VŠCHT Praha a na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Zámka kvality Eurobakalář je však též podle Margit Austerbeckové-Martinové¹ v některých zemích a u řady zaměstnavatelů významným atributem, který přispívá ke zvýšení pravděpodobnosti zaměstnání uchazeče. Má to svoje důvody, protože zaměstnavatelé, podle výše zmíněné studie, nemají zájem o specializované absolventy s hlubokými ale omezenými znalostmi, ale zejména o absolventy, kteří prošli výchovou ve všech základních disciplínách chemie a mají dobře zažitá základní znalosti a dovednosti, zejména pak praktické laboratorní dovednosti, schopnost přemýšlet o chemii v kontextu společnosti, firmy ale i životního prostředí, a pod., jsou kreativní a flexibilní, dokáží zacházet s informacemi, schopni pracovat samostatně a zodpovědně, schopni pracovat v týmu, schopni učit se a v neposlední řadě schopni prakticky používat komunikační schopnosti v jazyce vlastním a navíc v jazyce světovém. U bakalářů se však v pořadí důležitosti jeví jako nejpodstatnější ona základní znalost chemie, schopnost se učit, komunikace v mateřském jazyce a schopnost pracovat v týmu. Ostatní dovednosti mohou absolventi získat postupně během praxe.

Co z toho plyne pro (naše) vysoké školy a akreditační komise? Pokud někdo učí budoucí chemické bakaláře, je vhodné, když během tříletého studia absolvují cosi, co lze nazvat „základní kurs chemie“, ke kterému jsou ostatní požadované studijní výsledky připojeny sérií vhodných kurzů, seminářů a podobně. Už vidím některé kolegy (a setkal jsem se s tím například na italských univerzitách, abych nepopudil) jak říkají: „Jak mám svoji chemii organických sloučenin gadolinia, kterou učím deset semestrů a stejně nestihnu všechno probrat, vtěsнат do tří let? To je nesmysl, to není vysoká škola!“. Omyl. Takový kolega je sice de iure učitelem, ale není pedagogem. Pedagog ví, že děti na základní škole těžko pochopí problematiku interakcí, při kterých se uplatní Rydbergovy orbitály, ale že je třeba je naučit, proč je voda za normálních podmínek tekutá, proč je fenol nazýván kyselina karbolová, ale i jak to, že se cukr dobře rozpouští ve vodě a proč běžné železné předměty rezaví, ale i jak se nabírá kyselina pipetou. Pedagog to ví i proto, protože, když to studenty naučí, povětšinou se pak již nikdy nepřidají k „zeleninovým bojovníkům“ nebo „matkám odněkud“ a nebudou bojovat za to, aby naše potraviny již nikdy neobsahovaly chemické látky. Takového absolventa pak rády zaměstnají firmy, protože má kvalitní základní přípravu a to, co ve firmě potřebují speciálního, to ho za půl roku naučí. A že to jde, o tom mne vždy a vždy přesvědčoval můj „staříčkový učitel“ Josef Pacák, jehož teninké učebnice^{2,3} kdyby uměli všichni absolventi vysokých škol na konci studia chemie nazpaměť, uměli by prostě organickou chemii. A tak to je⁴.

Domnívám se proto, že pedagogický proděkan, který má takovou cestu částí života naší mládeže na starosti, by měl alespoň jednou za kariéru vidět jak požadavky „EuroLabels“, tak požadavky evropských zaměstnavatelů¹; již proto, že knížka je k dispozici volně na URL www.ectn.net.

LITERATURA

1. *Employability of the Chemistry First Cycle Graduates* (Begitt K., Drašar P., ed.). ECTN & ČSCH, Prague and Frankfurt 2009.
2. Pacák J.: *Jak porozumět organické chemii*. Karolinum, Praha 2007.
3. Pacák J.: *Reakce organických sloučenin*. Karolinum, Praha 2007.
4. Drašar P.: Chem. Listy 103, 371 (2009).

Pavel Drašar